

Rektor
Örebro universitet

Juridiska avdelningen
Caroline Cruz
BESLUT

2002-02-28
Reg.nr 31-2434-01

Antagning till påbyggnadskursen (C) ADB, 41–60 poäng

Anmälan

Örebro studentkår har, genom Ö, tillsammans med L anmält Örebro universitet för handläggningen av ett ärende om antagning och examination. De har ifrågasatt universitetets sätt att hantera ärendet och anført bl.a. följande.

Om antagningsförfarandet

L läste vårterminen 1998 kursen ADB med systemvetenskaplig inriktning, fortsättningskurs (B), 21-40 poäng vid dåvarande Högskolan i Örebro. Inför vårterminen 2001 sökte L påbyggnadskursen 41–60 poäng vid institutionen för ekonomi, statistik och ADB. Han blev antagen med förbehållet att han vid registreringsstillfället skulle ha uppfyllt kravet på behörighet för kursen. Han saknade 6 poäng från B-nivån ? delkursen verktygsbaserad systemutveckling.

L tenderade delkursen i januari 2001 och fick betyget VG. I början av februari samma år fick han dock inte registrera sig på påbyggnadskursen. Institutionen menade att han inte var godkänd på ett obligatoriskt moment som ingick i delkursen. Han skulle därmed inte ha uppfyllt kravet för att bli godkänd på delkursen i dess helhet.

L fick ingen information om hur antagningsärenden behandlas. Han fick inte heller någon besvärshänvisning.

Om examinationen

L anser att han har genomfört och blivit godkänd på momentet och en konflikt har därför uppstått med institutionen.

Momentet bestod av ett grupparbete om en prototyp på ett informationssystem. L och två andra studenter, N och S, arbetade tillsammans. Gruppen och handledaren deltog löpande under kursen i s.k. arbetsgruppsträffar. Momentet bestod av tre delmoment som samtliga skulle vara godkända. Själva examinationen skedde vid ett tillfälle tillsammans med andra grupper.

Momentet var muntligt och datorbaserat. Gruppen presterade inget skriftligt som sparades efter examinationen. N och S har båda skriftligen intygat att L deltog i hela arbetet och i examinationen.

Om dokumentationen

Institutionens dokumentation är bristfällig. Institutionens bedömning att L inte är godkänd grundar sig på två dokument, dels en post-it lapp, dels ett e-postmeddelande.

A Arvidson, lärare och handledaren för grupparbetet, skrev en odaterad post-it lapp till en institutionssekreterare. Lappen satt klistrad på ett dokument där redovisning gavs över betyg för alla grupper (30 st.). Dokumentet saknade helt personuppgifter såsom t.ex. namn på vilka studenter som hade deltagit i grupperna. Lappen lyder ordagrant:

Hej G! Jag bifogar gruppindelning. Notera att L skrivit tentamen men inte deltagit i någon grupp. / A

På institutionen finns dock inte det dokument med gruppindelning som A syftar på i meddelandet på post-it lappen.

Institutionens bedömning grundar sig också på ett e-postmeddelande från A till institutionen i samband med att problemet uppdagades på institutionen:

...Jag vet att det var en grupp där en medlem aldrig deltog på examinationen, och kom inte och förklarade sig. Jag skickade med detta budskap till övriga gruppmedlemmar. Svårt att säga om detta är denna grupp/person, men jag skulle inte skriva någon lapp till G i onödan. Mitt budskap till G var i alla fall att inte registrera denna student som godkänd på grupparbetet.

Det finns ytterligare ett dokument. I det har läraren sammanställt resultatet från tentamen och grupparbetet för att senare kunna göra en bedömning på hela kursen. I dokumentet finns inga noteringar, som t.ex. underkänt eller godkänt, om L:s resultat på grupparbetet, rutorna är tomma.

Examinationen av grupparbetet var i slutet av maj eller början av juni. Det finns ingen anteckning från själva examinationstillfället, vare sig om vilka personer som varit närvarande eller om bedömningen av gruppernas arbete. As meddelanden till institutionssekreteraren skrevs i slutet av augusti 1998, tre månader efter det att grupparbetet examinerades.

Om hanteringen av ärendet

Universitetet borde försöka lösa ärenden av detta slag skyndsamt och med studenternas bästa för ögonen.

Meningen var att L skulle ha registrerat sig på påbyggnadskursen samma dag som tentamensresultatet anslogs, men så blev inte fallet. Han deltog ändå fram till mitten av mars på C-kursen utan att vara registrerad. Utan att vara registrerad fick L inga studiemedel och till slut inte rätt att delta i undervisningen. Han hade dessutom missat chansen att börja någon annan kurs vid universitetet.

Institutionens erbjudande var att L skulle omregistrera sig på en kurs han redan hade läst men saknade 10 poäng i och att göra om det omstridda momentet i maj 2001 utan att utredningen var klar. Det var en lösning som L kände sig tvungen att acceptera, dels av ekonomiska skäl, dels för att kunna läsa påbyggnadskursen och därmed få ut en examen vid Örebro universitet.

L borde under tiden som utredningen pågick inte heller ha behövt ha bevisbördan för vad som inträffat. En students möjligheter att på egen hand reda ut vad som har hänt är minimala när universitetets dokumentation är bristfällig. Dessutom har institutionen inte fäst något avseende vid intygen från Ls studiekamrater. Institutionens handlande har varit kränkande för L. Universitetet har inte undersökt om det fanns brister i den egna dokumentationen eller i registreringen av L:s poäng.

Varför kontaktades inte L med anledning av att det fanns en post-it lapp som uppenbart hade något med hans studieresultat att göra? Att läraren skrev lappen tyder på att det rädde oklarhet över L:s medverkan i kursen.

A har i ett e-brev till studentkåren skrivit att det uppenbarligen är någon form av missförstånd och att det vore bättre att fria än fälla i en sådan här situation.

Utredning

Högskoleverket har anmodat Örebro universitet att yttra sig över anmälan.

Örebro universitets yttrande

Universitetet har i en skrivelse till Högskoleverket anfört i huvudsak följande.

Om antagningsförfarandet

Kursen ADB med systemvetenskaplig inriktning, fortsättningskurs B, 21–40 poäng, bestod av delkurserna verksamhetsutveckling 6 poäng, metodbaserad systemutveckling 8 poäng och den aktuella delkursen verktygsbaserad systemutveckling, 6 poäng.

Enligt kursplanen för ADB, påbyggnadskurs C, 41–60 poäng fordras, för tillträde till kursen, godkänd fortsättningskurs, 21-40 poäng, i ADB administrativ databehandling eller motsvarande kunskaper förvärvade på annat sätt.

Av antagningsordningen för Örebro universitet framgår beträffande möjligheterna att bevilja undantag från något behörighetsvillkor bl.a. följande. Rektor eller den han bemyndigar beslutar om undantag från något eller några behörighetsvillkor vid antagning till kurs eller utbildningsprogram. Rektor har delegerat till chefen för nuvarande avdelningen för utbildning och forskning att, efter samråd med berörd institution, besluta i dessa frågor. Vid detta samråd har förutsättningar att besluta om undantag från behörighetsvillkoren inte bedömts föreligga.

Om examinationen

Av den tentamensordning som började gälla i februari 2001, men som till stora delar återspeglar de rutiner som tidigare funnits vid universitetet framgår följande.

Examinator förutsätts delta vid examinationen på sådant sätt att han/hon erhåller underlag för en rättssäker bedömning. I den mån flera personer tillsammans genomför en examination skall examinator, förutom sitt eget deltagande, ansvara för samordningen och därvid försäkra sig om att skrivningen får en lämplig utformning, samt att examinationen genomförs på ett rättssäkert sätt. Examinatorn undertecknar resultatlistorna.

Vidare framgår av tentamensordningen att en student normalt inte godkänns på en kurs om inte eventuella obligatoriska moment fullgjorts. Obligatoriska moment skall normalt fullgöras före tentamen. Undantagsvis kan obligatoriet fullgöras i efterhand. En student får inte tillgodoräkna sig sitt betyg innan obligatoriet är fullgjort.

Av utredningen i det aktuella ärendet framgår följande.

Delkursen innehåller obligatoriska muntliga redovisningsmoment i form av ett praktikfall. Praktikfallet ändras från termin till termin, vilket innebär svårigheter att redovisa uppgiften om lång tid förflutit sedan uppgiften gavs. Studenterna brukar därför, före delkursens start, upplysas om vilka regler som gäller för redovisningsmomentet.

Troligen har läraren i det här fallet kommit överens med studenterna att en student som inte är närvarande vid redovisningsmomentet (t.ex. p.g.a. sjukdom) inom en viss tid skall kontakta läraren för att få redovisa presentationen individuellt.

Redovisningen går ut på att tillämpa studerad programvara på ett visst problem. Uppgiften ges till studentgruppen om tre personer. Vid redovisningen skall var och en av gruppens medlemmar visa på en dator inför läraren hur han/hon kan tillämpa programvaran, det vill säga "verktyget", på problemet. Verktygsanvändningen står alltså i fokus. Den obligatoriska redovisningen, som pågår under cirka 45 minuter präglas av interaktion mellan läraren och studenterna. Läraren bedömer såväl gruppens prestationer som hur varje enskild student presenterar och motiverar valt angreppssätt. Bedömningarna leder sedan till tre betygsnoteringar avseende momenten prototyp, projektplanering och Människa/dator/interaktion (MDI).

Om dokumentationen

L arbetade i grupp tillsammans med N och S. Av underlaget till resultatlistorna framgår att N och S blivit godkända på de tre delmomenten i redovisningen medan motsvarande rutor för L inte är ifyllda, vilket torde innebära att han inte varit närvarande vid redovisningstillfället.

Underlaget upprättades i juni av institutionssekreteraren med stöd av dels en lista där grupperna betygsatts, dels en lista över gruppmedlemmar. På listan där grupperna betygsatts hade läraren satt en lapp med ett meddelande till institutionssekreteraren: "Hej G! Jag bifogar gruppindelningen. Notera att L skrivit tentamen men inte deltagit i någon grupp". Vid tillfället tycks läraren inte ha varit medveten om att L:s skriftliga tentamen från den 29 maj 1998 var blank. Den gruppindelning läraren hänvisar till finns inte bevarad. Resultatlistan, som undertecknades av examinator den 22 juni 1998, innehåller inte Ls namn. Såväl

denna som underlaget till den fanns tillgängliga för studenterna i en pärm på institutionen.

I augusti 1998 anordnades en skriftlig omtentamen. På denna lista där skrivningen betygsatts av läraren har denne, vid L:s namn, satt ett streck i rutan för varje fråga, vilket torde innebära att frågan inte har besvarats alls. På examinatorns resultatlista finns L noterad som underkänd på kursen.

Universitetet kommer att påbörja en översyn av rutinerna beträffande dokumentation av närvaro vid obligatoriska moment och muntliga tentamina.

Anmälarnas svar

Anmälarna har tagit del av universitetets yttrande och därefter anfört bl.a. följande.

Vad gäller det omtalade samrådet mellan institutionen och avdelningen för studentfrågor i behörighetsfrågan fick L inte någon information om att något samråd skulle ha ägt rum. Han har därför inte beretts möjlighet att kommentera eller argumentera för de omständigheter som skulle kunna ligga till grund för beslut om undantag från behörighetsvillkor.

Uppgifterna om L:s deltagande och resultat vid de skriftliga tentamina i maj och juni 1998 är inte relevanta i ärendet. Det fanns ingen anledning för honom att gå och läsa i "tentapärmen" eftersom han medvetet hade lämnat in blanka tentor. Han skrev tentamen i januari 2001 och det var efter detta konflikten uppstod.

Uppgifter från universitetet

Universitetet har, efter förfrågan per telefon, till Högskoleverket lämnat i huvudsak följande uppgifter.

L fick i samband med det villkorade antagningsbeskedet inte någon överklagandehänvisning. Universitetet prövade inte vid den tidpunkten om det förelåg förutsättningar att bevilja undantag från behörighetsvillkoren i detta fall. När universitetet senare, efter antagningsbeskedet, bedömde att undantag från behörighetsvillkoren inte förelåg dokumenterades inte beslutet. L erhöll därför varken något skriftligt beslut eller någon överklagandehänvisning.

Hur studenterna informerades om resultatet på redovisningen av grupparbetet är oklart liksom om någon resultatlista över en sådan redovisning sattes in i någon pärm.

Kursplanen

Högskoleverket har via universitetet fått ta del av bl.a. kursplanen från vårterminen 1998 för fortsättningskursen ADB med systemvetenskaplig inriktning, 21–40 poäng.

Av kursplanen framgår att kursen består av tre delkurser.

Beträffande undervisningen, examinationen och betygen anges i kursplanen bl.a. följande.

Undervisningen består av föreläsningar, lektioner, laborationer samt ett genomgående praktikfall. Delar av detta utgör tillämpningsuppgift inom respektive delkurs.

Varje delkurs examineras genom skriftlig tentamen samt av redovisning av en skriftlig rapport avseende resp. del av det genomgående praktikfallet. I examinationen för olika delkurser kan, förutom skriftlig tentamen, även ingå skriftliga och/eller muntliga redovisningar. Möjlighet till förnyad tentamen ges.

Som betyg på kursen används för varje delkurs och för kursen som helhet något av uttrycken Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. Vid betygssättning av kursen som helhet granskas resultatet på samtliga delkurser och en sammanvägning görs. För att erhålla betyget Godkänd skall samtliga delkurser ha lägst betyget Godkänd. För att erhålla betyget Väl godkänd ska minst två delkurser ha betyget Väl godkänd.

Högskoleverkets bedömning

Antagningsförfarandet

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 7 kap. 19 § högskoleförordningen (1993:100) skall den som vill antas till grundläggande högskoleutbildning anmäla det inom den tid och i den ordning som högskolan bestämmer. Vidare anges i bestämmelsen att frågor om antagning avgörs av högskolan och att ett maskinellt framtaget besked om antagning därvid gäller såsom högskolans beslut.

Enligt 7 kap. 3 § andra meningen högskoleförordningen får en högskola om det finns skäl besluta om undantag från något eller några behörighetsvillkor. Undantag från behörighetsvillkoren skall göras för sökande som genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig den sökta utbildningen utan att uppfylla behörighetsvillkoren.

Av 12 kap. 2 § högskoleförordningen framgår vilka beslut av en högskola som får överklagas till Överklagandenämnden för högskolan. Beslut om att en sökande inte uppfyller kraven på behörighet för att bli antagen till grundläggande högskoleutbildning och beslut att inte göra undantag från behörighetsvillkoren i fall som avses i 7 kap. 3 § andra meningen, får bl.a. överklagas.

I 21 § andra stycket förvaltningslagen (1986:223) anges att om ett beslut går parten emot och kan överklagas skall denne underrättas om hur man kan överklaga beslutet.

Antagningsbeskedet

L fick, såsom högskolans beslut om antagning, ett maskinellt framtaget besked. I antagningsbeskedet angavs att han var antagen under förutsättning att de särskilda förkunskaperna kunde styrkas vid registreringen.

L fick alltså ett beslut om att han vid antagningsillfället inte var behörig till påbyggnadskursen men att han, om han vid registreringen fullgjort

behörighetskravet, skulle antas till aktuell kurs. Eftersom universitetets beslut innebar att L inte uppfyllde behörighetskraven, och beslutet således gick honom emot, borde universitetet i enlighet med 21 § förvaltningslagen ha underrättat honom om hur han skulle gå till väga om han ville överklaga beslutet. Universitetet prövade vid detta tillfälle inte heller möjligheten att bevilja L undantag från behörighetsvillkoren enligt 7 kap. 3 § andra meningen högskoleförordningen, vilket universitetet är skyldigt att göra. Universitetet har dock förklarat att en sådan prövning gjordes senare, men att beslutet inte dokumenterades. L fick inte heller med anledning av detta beslut någon överklagandehänvisning.

Enligt förvaltningsrättsliga grundsatser krävs i formellt hänseende att ett beslut skall vara skriftligen dokumenterat för att det skall kunna överklagas (jfr Hellners och Malmqvist, Nya förvaltningslagen med kommentarer, 5 uppl. s. 237). Det är Överklagandenämnden för högskolan som enligt 12 kap. 2 § högskoleförordningen överprövar beslut om behörighet och undantag från behörighetsvillkor. Överklagandenämnden har i ett beslut (regnr 32-556-01, beslut 2001-10-02, nr 1) avvisat ett överklagande av ett beslut om behörighet på grund av att det inte fanns något skriftligt beslut.

Genom att först inte pröva om förutsättningar för att bevilja undantag från behörighetsvillkoret fanns och därefter, när en sådan prövning väl gjordes, inte fatta ett skriftligt beslut i frågan, har universitetet berövat L möjligheten att överklaga beslutet och därigenom få saken prövad av Överklagandenämnden för högskolan.

Universitetet har dessutom försvårat L:s möjlighet att överklaga själva behörighetsfrågan genom att inte lämna honom någon överklagandehänvisning

Högskoleverket ställer sig mycket kritiskt till sättet på vilket universitetet har handlagt antagningen. Högskoleverket förutsätter att Örebro universitet ser över sina rutiner och anpassar handläggningen av antagningsärenden till de bestämmelser som är tillämpliga vid antagning till grundläggande högskoleutbildning

Examinationen

Den muntliga redovisningen

Av 6 kap. 6 och 7 §§ högskoleförordningen framgår att för kurs inom grundläggande högskoleutbildning skall det finnas en kursplan. I kursplanen skall anges bl.a. formerna för att bestämma studenternas prestationer, de betygsgrader som skall användas och om kursen är uppdelad i delar.

I 6 kap. 10 § högskoleförordningen anges att, om inte annat är föreskrivet i kursplanen, betyg skall sättas på en genomgången kurs. Betyget skall bestämmas av en av högskolan särskild utsedd lärare (examinator).

Av kursplanen för den i ärendet aktuella fortsättningskursen framgår att i examinationen för olika delkurser kan, förutom skriftlig tentamen, ingå skriftlig

och/eller muntlig redovisning. För varje delkurs används något av uttrycken underkänd, godkänd eller väl godkänd.

Universitetet har i sitt yttrande uppgett att delkursen innehåller obligatoriska muntliga redovisningsmoment i form av ett praktikfall och att examinatorns bedömning leder till tre betygsnoteringar avseende olika moment.

Högskoleverket gör därmed bedömningen att den muntliga redovisningen var obligatorisk och att det således handlade om en muntlig examination.

Enligt universitetets tentamensordning som började gälla i februari 2001 skall examinatorn försäkra sig om att examinationen genomförs på ett rättssäkert sätt. Universitetet har anfört att i stort sett motsvarande rutiner i detta avseende även gällde före denna tidpunkt.

Högskoleverket anser att utredningen i ärendet har visat att den muntliga examinationen dock inte genomfördes på ett rättssäkert sätt, och vill i sammanhanget erinra om att de ovan nämnda bestämmelserna i högskoleförordningen är tillämpliga på såväl skriftliga som muntliga examinationer.

Dokumentationen

Av 1 kap. 5 § högskoleförordningen framgår att 31 § verksförordningen (1995:1322) skall tillämpas på lärosätena.

I 31 § verksförordningen regleras hur beslut skall dokumenteras. För varje beslut skall det finnas en handling som visar

- dagen för beslutet,
- beslutets innehåll,
- vem som har fattat beslutet,
- vem som har varit föredragande,
- vem som har varit med om den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet.

Universitetet har i sitt yttrande hänvisat till resultatlistor och underlaget till dem.

Vad gäller resultatlistorna som Högskoleverket har tagit del av, tycks de avse de skriftliga prov som enligt kursplanen ingår i varje delkurs. Beträffande underlaget till resultatlistorna upprättades det först i juni 1998 av institutionssekreteraren med stöd av ytterligare handlingar, av vilka en inte längre finns bevarad.

Det har varit svårt för Högskoleverket att bringa klarhet i om det finns något beslut över den muntliga examinationen och när det i så fall fattades. Det är i och för sig förstaeligt då flera år passerat sedan kursen hölls, men inte acceptabelt. Reglerna om dokumentation finns ju för att myndigheternas beslut skall kunna granskas.

Att en myndighet då ett beslut ifrågasätts tvingas att, såsom uppdragats i aktuellt ärende, försöka rekonstruera ett betygsbeslut genom att lägga pussel med lösa lappar och hänvisa till förkomna grupplistor, strider enligt Högskoleverkets mening helt mot de principer för rättssäkerhet som bör iakttas vid myndighetsutövning.

Högskoleverket kan vidare konstatera att det även saknas listor över dem som deltog i den muntliga tentamen och över dem som var närvarande vid det obligatoriska grupparbetet.

Högskoleverket vill i detta sammanhang erinra om de bestämmelser om arkivering som gäller för lärosätena. Av arkivförordningen (1991:446) framgår bl.a. att statliga myndigheter får gallra allmänna handlingar endast i enlighet med föreskrifter eller beslut av Riksarkivet.

Underrättelse

I 21 § förvaltningslagen anges att en sökande, klagande eller annan part skall underrättas om innehållet i det beslut varigenom myndigheten avgör ärendet, om detta avser myndighetsutövning mot någon enskild. Parten behöver dock inte underrättas, om det är uppenbart obehövligt.

Av samma bestämmelse framgår att myndigheten bestämmer om underrättelsen skall ske muntligt, genom vanligt brev, genom delgivning eller på något annat sätt.

Syftet med kravet på underrättelse om ett besluts innehåll är bl.a. att ge den som berörs av beslutet möjlighet att inrätta sitt handlande efter beslutet (jfr Hellners och Malmqvist, Nya förvaltningslagen med kommentar, 5 uppl. s. 220).

När en lärare fattar beslut om betyg är det fråga om myndighetsutövning. Studenterna skall därför underrättas om innehållet i sådana beslut.

Av Högskoleverkets rapport Rättssäker examination (Högskoleverkets rapportserie 1998:39 R) framgår på s. 31 att det vanligaste sättet för lärosätena att underrätta studenterna om betygsbeslut är genom att anslå tentamenslistor på institutionernas anslagstavlor. I övrigt förekommer det att tillkännagivandet sker via post och e-post samt muntligt.

Örebro universitet har valt att underrätta studenterna om betygsbesluten genom att sätta in resultatlistorna i en pärm på institutionen. Högskoleverket finner inte anledning att anmärka på detta förfarande så länge som studenterna har informerats om tillvägagångssättet.

Beträffande det aktuella betygsbeslutet avseende den muntliga examinationen verkar någon underrättelse om innehållet inte ha givits över huvud taget.

Högskoleverket anser att någon form av underrättelse om resultatet på en redovisning som är obligatorisk bör ges, eftersom resultatet kan ha betydelse för en students fortsatta studiegång.

I förevarande fall borde läraren, om han hade gjort bedömningen att L inte var godkänd, ha underrättat honom om detta i enlighet med 21 § förvaltningslagen. Den uteblivna underrättelsen fick ju den konsekvensen att L först vid registreringen på påbyggnadskursen blev på det klara med att han inte var godkänd på delkursens obligatoriska moment. Hans möjligheter att reda ut vad som förevarit vid

redovisningstillfället och eventuellt få betygsbeslutet omprövat blev därigenom beskurna.

Av utredningen i ärendet har framkommit att det finns stora brister i dokumentationen av den muntliga redovisningen/examinationen och grupparbetet. Universitet har delvis vidgått bristerna genom att uppge att universitetet har påbörjat en översyn av rutinerna beträffande dokumentationen av närvaro vid obligatoriska moment och muntliga tentamina.

Högskoleverket anser dock att det inte bara är rutinerna kring närvaron som måste ses över, utan även rutinerna om hur beslut vid muntlig examination dokumenteras. Samma krav ställs på att dokumentera ett beslut över en sådan examination som över ett skriftligt prov. Någon form av underrättelse borde också ha givits om resultatet på den obligatoriska muntliga redovisningen. Även i detta avseende anser Högskoleverket att Örebro universitet bör se över sina rutiner.

Hanteringen av ärendet

Universitetet har i sitt yttrande till Högskoleverket inte bemött anmälarnas kritik av hur universitetet har hanterat ärendet efter det att L nekades att registrera sig på påbyggnadskursen. Inte heller har någon kommentar lämnats över den lösning som institutionen presenterade för L och som han ansåg sig tvungen att acceptera.

Högskoleverkets uppgift är att granska att universitet och högskolor i sin verksamhet följer de lagar och förordningar som gäller för lärosätena såsom myndigheter.

Högskoleverket kan däremot inte ta ställning i sak, dvs. ändra eller upphäva lärosätenas beslut i t.ex. en antagningsfråga, eftersom verket inte har befogenhet att överpröva sådana beslut. Verket kan däremot uttala sig om det lämpliga i förfarandet vid handläggningen av ärenden.

Utredningen tyder på att universitetet inte har beaktat de uppgifter och intyg som L har lämnat till universitetet. Misstanken om att ett universitet utan vidare sätter större tilltro till uppgifter från en lärare än från en student skall enligt Högskoleverket inte behöva uppstå. I detta fall har läraren inte heller vidhållit att L inte hade deltagit i det obligatoriska momentet. Läraren, som också var examinator på momentet, har tvärtom uttryckt sin osäkerhet om de faktiska omständigheterna kring examinationen.

Anmälarna har ifrågasatt varför L inte underrättades om post-it lappen eller om de omständigheter som skulle kunna ligga till grund för behörighetsbedömningen.

Denna fråga handlar om en myndighets s.k. kommunikationsskyldighet som regleras i 17 § förvaltningslagen. Enligt bestämmelsen är en myndighet skyldig att underrätta den som är sökande om en uppgift som tillförts ärendet av någon annan än honom själv och ge honom tillfälle att yttra sig över den innan ett ärende avgörs. Vissa ärenden är dock undantagna från denna underrättelseskyldighet. En

myndighet får avgöra ett ärende utan att kommunicera uppgifter som tillförts ärendet, om ärendet rör t.ex. antagning till frivillig utbildning och betygssättning.

Även om universitetet inte var skyldigt att underrätta L, om uppgifter som tillförts ärendena om antagning och betygssättning av någon annan än honom själv, så hade en underrättelse om sådana uppgifter kunnat lämnas av serviceskäl.

Vidare ställs i 7 § förvaltningslagen krav på myndigheternas handläggning av ärenden. Av paragrafen framgår bl.a. att ärenden skall handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att säkerheten eftersätts.

Hellners och Malmqvist har i Nya förvaltningslagen med kommentarer på s. 69 anfört följande angående den bestämmelsen.

I förarbetena till förvaltningslagen har betydelsen av en snabb handläggning uppmärksamats. Konstitutionsutskottet har uttalat följande (KU 1985/86:21 s. 9):

Att i ovisshet behöva gå och vänta under lång tid på ett myndighetsbeslut som kanske gäller frågor som har avgörande betydelse för en persons ekonomiska eller personliga förhållanden kan förorsaka otrygghet och personligt lidande, kanske också ekonomiska förluster. Det gäller här inte en ren servicefråga utan handlar i hög grad också om den enskilda människans rättssäkerhet.

Högskoleverket anser vid en samlad bedömning att det finns stora brister i det sätt på vilket Örebro universitet har handlagt L:s ärende. Högskoleverket förutsätter att universitetet förbättrar sina rutiner i enlighet med verkets ställningstaganden, så att en korrekt handläggning sker i framtiden.

Med dessa besked avslutas ärendet.

Detta beslut har fattats av chefsjuristen Annica Lindblom efter föredragning av verksjuristen Caroline Cruz. I ärendets slutliga handläggning har även verksjuristen Barbro Molander deltagit.

På Högskoleverkets vägnar

Annica Lindblom

Caroline Cruz